

Snus har blivit nya trenden i Australien – trots förbjudet

Landet har redan de dyraste cigaretterna i världen. Sedan kom vaping, som nu har förbjudits. Den senaste trenden i Australien är snus – som sprids snabbare än politikerna hinner reagera.

Yuki tar en stor klunk Guinness och lägger in en nikotinpåse under läppen. ”Cool mint”-påsen från det vita snuset bränner till lite, men Yuki är van vid nikotinkickar eftersom han har rökt sedan länge.

Yuki sitter på en bar i stadsdelen Newtown i västra Sydney. Snusdosan köpte han i en tobaksaffär en bit bort, ”i en av många butiker som har börjat sälja snus i området”.

Newtown brukar beskrivas som lite bohemiskt och alternativt, och kan liknas vid Majorna i Göteborg. – Snus har blivit en trend här nu, säger Yuki.

De flesta av hans vänner och arbetskamrater har börjat snusa.

23-åringen upptäckte trenden efter en resa till Norge över julen, där alla hans skandinaviska vänner hade hållit på med snus sedan länge.

När han kom tillbaka till Sydney var det etablerat även här. Det som är bra med det vita snuset eller ”nicotine pouches” (nikotinpåsar) är enligt Yuki att det inte luktar som cigaretter och att det fungerar bra oavsett om han går på musikkonserter eller befinner sig på kontoret, eftersom ”det går bra att snusa inomhus”.

Yuki är medveten om att snus är olagligt i Australien. Frågan är lite känslig eftersom han arbetar som advokat – och därför enbart uppger sitt förnamn, och inte vill visa upp sitt ansikte.

Den australiensiska regeringen vill ha full kontroll på vad som kommer in genom landets gränser men det är en förlorad kamp, menar Yuki som får medhåll av sin kompis Tharun Vasudevan, 23, som även han använder snus ibland.

Australien har redan världens högsta cigarettpriser, där ett paket genom höga tobaksskatter kostar runt motsvarande 350 kronor. Regeringen har även försökt få bukt med vaping som snabbt har spridits bland landets ungdomar genom att förbjuda det tidigare i år. Det har inte hjälpt – australiensarna har inte gjort slut med sitt nikotinberoende bara för att e-cigarett helt plötsligt har blivit olagliga.

– De försökte slå ner mot vaping men det säljs fortfarande överallt, säger Tharun. Han konstaterar att i stället för att förbjuda saker så borde regeringen försöka tjäna pengar på de nya trenderna.

– De kan lägga skatt på snus, då kommer det få finnas kvar, säger han.

Under tiden kommer det alltid finnas alternativa marknader så länge efterfrågan är hög, särskilt hos en befolkning som gillar att festa, menar Yuki. Själv köper han sina kinesiska cigaretter svart, för

Tobaksbutiken vid Kings Cross som först köpte in snusdosor i området i slutet av 2023.

BILDER: JOHAN AUGUSTIN

Michael Merhi är tobakshandlare vid Kings Cross.

Vitt snus säljs helt öppet i Kings Cross.

mindre än halva priset – i tobaksaffärerna som säljer de olagliga cigaretterna, ”under the table”, jämte de lagliga.

Den svarta handeln av olagliga tobaksprodukter är även utspridd i östra Sydney, vid Kings Cross. Området är känt, eller ökänt beroende på hur man ser det, för sin festkultur och det finns ett stort utbud av tobaksbutiker som samtliga säljer både snusdosor och e-cigarett.

I en av de största butikerna, minns ”Mike” som vi kan kalla honom, när en ”svensk kille” kom in med en dosa vitt snus av märket Velo i slutet av förra året och uppgav att ”detta är snus”.

– Han gav mig en dosa att testa att sälja vidare, säger Mike.

De följande månaderna var det många som fick nys om att butiken sålde snus, och Kings Cross som

”
Turister kommer in och frågar efter snus. Det är det nya substitutet till en nikotinkick.

Michael Merhi
Tobakshandlare Kings Cross

även basen för många backpackers från bland annat europeiska länder, visade sig vara ett bra ställe för nikotinpåsar att sprida sig.

Den första dosan köpte Mike för motsvarande 70 kronor, och nu säljer han Velo och Zyn-dosor, som båda anses vara av högst kvalitet, för runt 300 kronor. De senaste månaderna har försäljningen spritt sig som en löpeld.

– Nu säljer alla tobaksbutikerna runt Kings Cross snus, säger han.

Eftersom den australiensiska tullen konfiskerar en stor del av snuset som skickas från utlandet så fylls lagren framför allt på av kinesiska handlare som reser mellan Kina och Australien – och tar med sig doser i stora resväskor, berättar Mike.

Nuförtiden är det dock mestadels billigare kinesiska märken som

Fakta: Snus i Australien

- Samtliga rökfria tobaksprodukter som inkluderar tuggtobak och snus har varit förbjudna i Australien sedan 1991 och det finns inga planer på att ändra regelverket. Det är förbjudit att sälja sådana produkter i landet, och snus kan endast lagligen importeras för personligt bruk om användaren har ett särskilt läkarintyg där läkaren bedömer att produkten är lämplig för individuell användning.

- Under årets första fem månader har Australiens tullverk beslagtagit en miljon nikotinpåsar.

Källa: Australiens hälsodepartement

EGP och JNR som säljs helt öppet över disk i butikerna, för halva priset.

Fortfarande kostar en snusdosa alltså någonstans mellan 100 och 150 kronor, men det höga priset är värt riskerna där utsända från det federala hälsodepartement med jämna mellanrum gör räder mot tobaksbutikerna och ”plockar med sig allt” och utfärdar böter på tiotusentals kronor.

Suget efter den nya trenden bekräftas även av en annan butikshandlare, Michael Merhi, som säger att hans chef tog in snus ”efter att ha testat det och gillat det skarpt”.

– Turister kommer in och frågar efter snus. Det är det nya substitutet till en nikotinkick, säger Michael.

Frågan som många handlare ställer sig är vad regeringens nästa steg kommer att bli. Michael ser två olika vägar framför sig.

– Antingen kommer de slå till hårt mot snuset eller så kommer de reglera det genom att införa höga skatter, säger han där det dock lutar mot det förstnämnda.

Det är något som även bekräftas av landets hälsodepartement.

– Den australiensiska regeringen är djupt oroad över att nikotinpåsar marknadsförs till ungdomar, säger en talesperson från hälsodepartementet till GP och fastställer:

– Att stärka regleringen av e-cigarett och nya framväxande produkter inklusive nikotinpåsar är därför en huvudprioritering under Australiens nationella tobaksstrategi 2023–2030.

Tillbaka i Newtown skapar snuset ett slags ”gråzon” som är svår att tyda för befolkningen, enligt Yuki, eftersom det trots att det är olagligt fortfarande säljs överallt.

– Alla i Newtown går runt med en dosa i fickan, säger han och lägger in en ny nikotinpåse.

Johan Augustin
utland@gp.se